

ORANLAR

	Önceki	Kapanış	Haftalık fark	Yıllık fark
● Repo	5.00	5.00	0.00	-3.00
▲ Gösterge bono	5.74	6.02	0.28	-5.03
▼ Eurobond 2030	197.0	195.8	-1.17	32.83
▼ Türkiye CDS (5 yıl)	216.0	122.8	-43.16	-57.22
▲ ABD 10 yıllık tahvil	1.732	1.770	0.04	-0.08

METAL ve TARIM

	Önceki	Kapanış	Haftalık fark (%)	Yıllık fark (%)
▼ Bakır	8065	7831	-2.90	3.45
▼ Alüminyum	2122	2083	-1.84	4.57
▼ Gümüş	32.15	29.90	-6.00	6.48
▲ Pamuk	75.1	76.22	1.50	-16.78
▼ Baltic Dry Index	784	700	-10.71	-59.72

Brent Petrol Varil

	Yıllık fark %	Haftalık fark
110.92	1.98	0.16

faiz

emtia

İç tüketim 2013'ün en büyük avantajı

Türkiye piyasaları çarşamba gününden beri gerileme eğiliminde. Faizler yükseliyor. Dünya borsalarında düşüş yüzde 1.1'de kalırken İMKB'de 1.8 düzeyine vardı. **Yılbaşına göre getiri de İMKB yüzde 49.5 ile dünyada ilk sırada yer alıyor. Onu yüzde 49.6 ile Pakistan ve yüzde 48.2 Mısır borsaları izliyor. Yılın son haftasına üç borsa atbaşı bir yarışla giriyor.**

İMKB'nin son aylardaki performansında Türkiye'nin yatırım yapılabilir notu alması etkiliydi. Bu not artışının devamı, yani ikinci veya üçüncü reyting şirketlerinin de notu aynı kategoriye çıkarması, gelecek yılın önemli bir beklentisi.

Ama daha da önemli Türkiye'de iç tüketimin geri geliyor olması. İç tüketim gerilediğinden dolayı büyüme 2012'de tek bacaklıydı. Yüzde 3 civarında çıkacak büyümenin tamamı ihracat kaynaklı. 2013'te ise ihracatın yanına iç tüketim de eklenecek.

■ Çünkü yılın ikinci yarısında faizler iyice düştü. Bu faiz düşüşünün kredi faizlerine yansımaları aşamasına geldik. Kredilerde de hafif kıpırdama söz konusu.

■ Bunun yanı sıra kasımda tüketici güveninde net bir sıçrama gerçekleşti.

■ Merkez Bankası Başkanı Erdem

Ette tüketim endeksine göre toplam tüketimin seyri (%)

Toplam tüketim	Nominal				Reel			
	2009	2010	2011	2012	2009	2010	2011	2012
Kasım (bir önceki aya göre)	-0.7	-3.5	-2.8	2.2	-2.0	-3.9	-4.5	1.6
Kasım (bir önceki yılın aynı ayına göre)	2.7	10.0	16.9	15.3	-3.1	2.4	6.5	8.2
Ocak-Kasım (bir önceki yılın aynı dönemine göre)	1.1	9.5	14.3	14.2	-4.3	0.8	7.0	5.0
Kasım (bir önceki yılın aynı ayına göre) (taahhüt dahil)	2.8	13.6	15.5	15.9	3.0	6.2	1.8	8.8
Ocak-Kasım (bir önceki yılın aynı dönemine göre) (taahhüt dahil)	1.9	10.2	15.0	14.0	-3.2	1.3	7.7	4.4

Kaynak: TCMB, Ercan TÜRKAN

Abdurrahman YILDIRIM

ayildirim@htgazete.com.tr

Başçı da kasımda sanayi üretiminin çift haneli rakamlara yaklaşacağı tahmininde bulundu.

■ Açıklanan son veri

Ette Tüketim Endeksi,

Türkiye çapında banka ve kredi kartlarıyla yapılan tüm harcamaları kapsıyor. Buna taşıt harcamaları da dahil edilebiliyor.

Tüketim kasım ayında geçen yılın aynı ayına göre reel yüzde 8.2 arttı.

2007 sonrasında en iyi kasım ayı, bu yılın da en

iyi ikinci aylık artışı. Yani **tüketici yaklaşık bir yıllık aradan sonra tüketmeye kasım ayında başlamış.** İş, güven artışı veya üretim artışı ile kalmamış, realize olmuş.

Tek ayaklı büyüme 2013 yılında iki ayaklı büyümeye dönüşecek ve hızlanacak gibi. Diğer piyasalardan ve ekonomilerden Türkiye'yi ayırtıracak en büyük avantaj da bu.

SONUÇ: "Tanrı rüzgârı verir ama yol almak isteyen yelkenlerini kendisi çekmelidir." Saint Augustine

TÜKETİM BAŞLADI

Tüketimin kasım ayında canlanmaya başladığını bize Ette Endeksi söylüyor. Merkez Bankası'ndan Ercan Türkan tarafından hazırlanan endeks tüm banka ve kredi kartları ile yapılan harcamalardan, ek olarak taşıtlara yapılan harcamalardan hesaplanıyor.

Ette tüketim endeksinde geçen yılın aynı ayına göre tüketim

Aylar	Reel yıllık değişim (%)					
	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Ocak	...	14.4	-7.6	-0.8	7.2	5.5
Şubat	...	5.4	-5.0	-0.7	6.5	3.4
Mart	...	4.4	-3.9	-0.0	7.3	3.8
Nisan	7.6	5.4	-2.6	-1.9	7.1	3.6
Mayıs	10.5	1.9	-3.3	-0.1	5.6	9.1
Haziran	8.0	3.0	-3.9	1.1	6.8	7.0
Temmuz	11.1	3.2	-5.2	2.6	6.8	2.8
Ağustos	8.2	1.4	-7.2	0.3	7.0	4.7
Eylül	8.8	0.8	-3.1	0.8	8.5	5.1
Ekim	9.4	-4.0	-1.7	4.5	7.2	1.6
Kasım	11.4	-3.5	-3.1	2.4	6.5	8.2
Aralık	5.3	-7.4	2.9	5.4	2.7	

Kaynak: TCMB, Ercan TÜRKAN

YENİ YIL NEDEN İLLE DE UÇURUM DEMEK DEĞİL

Yılın son haftasına giriyoruz. 2012 küresel büyüme beklentilerinin kırıldığı, ekonominin yavaşladığı buna karşılık finansal piyasaların iyileştiği bir yıl oldu. Yıla girerken yüzde 3.9'luk dünya büyümesi bekleniyordu. Avrupa'nın resesyonu ve Çin'in yavaşlaması etkili oldu. Yılı bitirirken 2012 büyümesinin yüzde 2.5'te kalacağı tahmin ediliyor.

Ancak hisse senedi fiyatları **MSCI Dünya Endeksi'**ne göre yüzde 13.4, **MSCI Gelişen Piyasalar Endeksi'**ne göre de yüzde 14 arttı. Çünkü faizler düştükçe düştü, küresel likidite daha da bollaşta. **Ekonomide iyileşme veya büyüme yok ama borsaların iyi olmasının gerisinde tarihi düşük faizler ve rekor düzeydeki para bolluğu var.**

BÜYÜK BUNALIM

TECRÜBESİ: Yılın büyük bölümüne hâkim olan iyimserliğe karşılık küresel piyasaların yılın son haftasına tedirgin giriyor. **Cuma günü yaşanan sert satışlarda ABD'nin mali uçuruma düşeceği korkusu vardı.** Yıl sonu itibarıyla bazı vergi teşviklerinin otomatikman kalkmasının, harcama teşviklerinin son

bulmasının maliyeti 600 milyar dolar kadar. **Böyle bir yükü ekonominin kaldıramayacağı ve ABD'deki toparlanmayı geri çevireceği açık.** Bu konuda zaten Büyük Buhran'da yaşanan iyi bir tecrübe var. İşsizlik krizle birlikte yüzde 25'e kadar çıktıktan sonra ekonomik toparlanmayla yüzde 12'ye indi. Bütçe açığı ile ilgili baskılar sonucu 1937'de vergiler artırılınca işsizlik yeniden yüzde 20'ye çıktı.

YENİ YIL YENİ UÇURUM:

Yaşanan bu deneyimden ve 2011 yılındaki ertelemelerden dolayı, otomatik vergilerin bir kez daha erteleneceği umuluyordu. Ama bu konudaki **ilk somut girişimler geçen hafta suya düştü.** Yıl sonuna da artık yetişmeyecek gibi. Milletvekilleri seçim bölgelerine dağıldı. Yıl sonuna kadar belki bir açıklama yapılabilir. İki parti arasındaki uzlaşma da yeni yıla kalabilir. Ancak bu durum **yeni yıldan itibaren hemen vergilerin ödeneceği, harcamaların kesileceği ve uçuruma düşüleceği anlamına gelmiyor.** Çünkü vergilerin ödenme zamanları var. O zamana kadar bir çözüm ya bulunur ya açıklanır, ya da gerçekleştirilir.